

ZAVIČAJNI MUZEJ STJEPAN GRUBER

Savska 3, 32270 Županja, tel./faks 032/837-101

e-mail: muzej.sgruber@inet.hr

Tip muzeja: opći muzej
Vrsta muzeja: zavičajni
Djelokrug: lokalni
Godina osnutka: 1953.
Osnivač: grad
Ravnatelj: dr. Marijan Boško
Broj stručnih djelatnika: 2

Stručni djelatnici:
dr. Marijan Boško (*muzejski savjetnik*), Janja Juzbašić (*viša kustosica*)

1. Skupljanje građe

1.3. Darovanje

Arheološki odjel

- Matej Juzbašić iz Bošnjaka darovao je Muzeju brončanu sjekiru (kelt), slučajno otkrivenu na lokalitetu Kriva noga kod Bošnjaka.

Etnološki odjel

- Ivan Brnić iz Račinovaca darovao je Muzeju opeku iz 1839. g.
- Janja Bobošević iz Gradišta darovala je poligonalno (šesterokutno) oblikovanu opeku s početka 20. st.
- Zlatko Plesičak iz Županje darovao je dječju igračku – kolijevku.
- Ivan Bušić iz Županje darovao je tri "bureta" za rakiju.

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

Arheološki odjel

Nastavljen je rad na obradi arheološkoga inventara s lokaliteta Dubovo-Košno i Dubovo. Prenosivi materijal (keramika, kameni i mikrolitički nalazi) najvećim je dijelom signiran i spremljen u kutije te deponiran u muzejske prostorije. Kako je stari depo srušen tijekom kolovoza 2001., sav je materijal premješten u jedini raspoloživi prostor u prizemlju i na katu u zgradi Čardak.

2.2. Konzervacija

Etnološki odjel

S obzirom na to da je u veljači 2001. dovršen projekt *Stalni postav etnologija* u sklopu kojega je važan udio imao i rad na zaštiti izložaka, posao konzervacije i restauracije muzejske (etnološke) građe nastavljen je uglavnom na razini preventivne zaštite u Muzeju (čišćenje i obrada predmeta različitim zaštitnim sredstvima). Uglavnom se provodila zaštita drvenih i metalnih predmeta.

2.3. Restauracija

Arheološki odjel

Zahvaljujući pomoći vinkovačkoga Gradskog muzeja i više preparatorice A. Ambrinac, restaurirano je nekoliko većih keramičkih posuda s neolitičkoga lokaliteta Dubovo-Košno kod Županje.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Stanje muzejskih inventarnih knjiga zaključno s 2001. godinom jest:

- paleontologija, 1-25
- arheologija, 1-1968
- povijest, 1-1185
- kulturna povijest, 1-26
- etnologija, 1-1087
- galerija, 1-80
- knjižnica, 1-8536.

Razlika u stanju inventarnih knjiga u odnosu prema prethodnoj godini nastala je za arheologiju i etnologiju.

3.3. Fototeka

Muzejska fototeka dopunjena je sa 100 novih fotografija različitog sadržaja (dar Zlatka Barišića iz Županje).

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Knjižnica Zavičajnoga muzeja u Županji kupnjom, darivanjem ili razmjenom obogaćena je uglavnom publikacijama iz arheologije, povijesti i etnologije, i to:

- 8 primjeraka stručnih časopisa (periodika)
- 5 primjerka monografija ili publikacija monografskog tipa
- 5 kataloga
- 4 primjerka vijesti/obavijesti strukovnih udruga (Hrvatsko arheološko društvo, Udruga muzealaca i konzervatora).

5. Stalni postav

Etnološki odjel

Na projektu *Stalni postav – etnologija* u Zavičajnome muzeju Stjepana Grubera u Županji radilo se tijekom 2000. te na početku 2001. g. Stalni postav za javnost je svečano otvoren 23. veljače 2001., a koncipiran je tako da su primarne teme za prezentaciju tradicijske kulture razvrstane prema godišnjim dobima (običajima kroz godinu), ali i prema životnim običajima (od rođenja do smrti).

6. Stručni rad

6.1. Ekspertize

Obavljena je ekspertiza (procjena vrijednosti) predmeta ponuđenih za otkup.

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

- Iz Etnološkoga odjela posuđeno je više predmeta za potrebe rekonstruiranja pojedinih predmeta koji se izrađuju u novootvorenoj radionici za proizvodnju predmeta od valjane vune u vlasništvu Zvonimira Čolakovca iz Gradišta.
- Iz muzejske knjižnice posuđivana je građa ustanovama s područja grada i Županije te pojedincima, uglavnom učenicima.

6.3. Djelovanje u strukovnim društvima

- Arheolog B. Marijan član je Hrvatskoga arheološkog društva, a sudjeluje i u radu Arheološke sekcije Muzejske udruge istočne Slavonije.
- Viša kustosica J. Juzbašić članica je Hrvatskoga etnološkog društva, Družine – čuvari tradicija hrvatskih obiteljskih zadruga, Muzejske udruge istočne Hrvatske i Hrvatske sekcije ECOVAST.

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

- Arheolog B. Marijan sudjelovao je u radu znanstvenoga skupa *Arheološka istraživanja u Naroni i dolini Neretve*, Metković, 6. - 9. listopada 2001., u organizaciji Hrvatskoga arheološkog društva, Arheološkog muzeja iz Splita te Grada Metkovića.
- Etnologinja J. Juzbašić sudjelovala je na okruglom stolu *Tradicijske okućnice i suvremenost*, Županja, Šokačko sjelo 2001., na Godišnjoj skupštini HED-a i na znanstveno-stručnom skupu *Grad i selo: paralelni život, međusobni utjecaji*, Zagreb, 14.-15. lipnja 2001.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Juzbašić, Janja. *Zur Konzeption der neuen ständigen Ausstellung der Ethnologischen Abteilung im Stefan Gruber-Heimatsmuseum in Županja*, Kulturparks, Tagungen 2000, St. Pölten, 2001., str.158-161.
- Juzbašić, Janja. *Etnološki odjel (vodič)*. Županja : Zavičajni muzej Stjepana Grubera, 2001.
- Juzbašić, Janja. *Tri etnološke radionice*. // Glasnik slavonskih muzeja, Našice (u tisku)
- Marijan, Boško. *Zaštitna istraživanja arheoloških lokaliteta uz južni trak autoceste Zagreb-Lipovac, dionica V. Kopanica-Županja, poddionica B. Greda-Županja*. // Obavijesti HAD-a. 2 (2001.), str. 35-45.
- Marijan, Boško. *Željezno doba na južnojadranskom području*. // Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku 93 (2000.), Split, 2001., str.7-217.
- Marijan, Boško. *Jedan nalaz vučedolske kulture iz županjske Posavine*. // Osječki zbornik, Osijek (u tisku)
- Marijan, Boško. *Razvoj simbolike vodenih ptica na primjeru prsnoga nakita kasnoga brončanog i ranoga željeznog doba*. // Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja, Sarajevo (u tisku)

6.6. Stručno usavršavanje

J. Juzbašić nastavila je poslijediplomski studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

6.7. Tečajevi, studijska putovanja

- Svi djelatnici Muzeja (J. Juzbašić, K. Filipović, A. Jelić i B. Marijan) u rujnu su posjetili Gradski muzej Virovitica i izložbu *Arheologija Virovitice*.
- Zavičajni muzej Stjepana Grubera i Hrvatsko etnološko društvo organizirali su 16. lipnja 2001. Izlet u Županju. Članovi HED-a obišli su Muzej i stalni postav etnologije te posjetili radionicu za proizvodnju tradicijskih predmeta od valjane vune u Gradištu.

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

Djelatnici Muzeja više su puta pružali stručnu pomoć pojedincima i ustanovama (Šokačkom sijeku, Turističkoj zajednici grada Županje).

Janja Juzbašić sudjelovala je u realizaciji projekta osnivanja Šumarskoga muzeja u Bošnjacima.

Janja Juzbašić sudjelovala je u izradi Programa održivog razvoja ruralnog prostora u Republici Hrvatskoj za Općinu Bošnjake, u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i prostornoga uređenja.

6.13. Ostalo

Uobičajena stručna suradnja nastavljena je s muzejima i sličnim ustanovama, prije svega na području Županije (Gradski muzej Vinkovci, Gradski muzej Vukovar, Gradski muzej Ilok, Centar za znanstveni rad HAZU Vinkovci, Povijesni arhiv, Odjel Vinkovci) i Slavonije (Muzej Slavonije, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Osijeku) te s onima u drugim dijelovima Hrvatske (Arheološki muzej Zagreb, Galerija Ulrich Zagreb, Filozofski fakultet Zagreb, Ministarstvo kulture).

7. Znanstveni rad

- B. Marijan, uz rad na obradi nalaza s novoistražena neolitičkoga lokaliteta Dubovo-Košno, obradio je jedan nalaz vučedolske kulture iz županjske Posavine te rad predao Uredništvu Osječkog zbornika.
- J. Juzbašić obradila je temu *Tri etnološke radionice*.

9. Izložbena djelatnost

- *Tito Strozzi*

Zavičajni muzej Stjepana Grubera, Županja, 15. – 25. svibnja

Organizatori: Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU Zagreb, Zavičajni muzej Stjepana Grubera

Izložba je priređena u sklopu Festivala glumca.

Autor izložbe: A. Lederer, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta HAZU, Zagreb.

Vrsta: dokumentarna, edukativna.

- Pero Avramović – Zlatko Kokanović

Zavičajni muzej Stjepana Grubera, Županja, 28. svibnja – 8. lipnja

Organizator: Zavičajni muzej Stjepana Grubera

Izložba je priređena u povodu Dana državnosti

Autori postava: P. Avramović, Z. Kokanović

Vrsta: likovna

10. Izdavačka djelatnost

10.1. Tiskovine

Vodič izložbe *Stalni postav – etnologija* (J. Juzbašić)

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

Stručna vodstva za skupne i pojedinačne posjete, za učenike osnovnih i srednjih škola, za goste Grada i sl.

11.2. Predavanja

J. Juzbašić održala je 4 predavanja za učenike Škole u prirodi iz Iloka.

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press

Uglavnom u Večernjem listu (županijska kronika) te dijelom u Glasu Slavonije i u Jutarnjem listu objavljeni su tekstovi o pojedinim aktivnostima Muzeja.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Djelatnici Muzeja više su puta surađivali s Hrvatskim radijem Županja.
- Ostvarena je suradnja i s Hrvatskom televizijom te s Vinkovačkom televizijom, uglavnom u smislu kratkih priloga u informativnim emisijama.

12.4. Promocije i prezentacije

Prilikom gostovanja folklorne skupine KUD Branimir iz Bošnjaka od 2. do 7. svibnja 2001. u poljskome gradu Willamowice djelatnica

Zavičajnoga muzeja Stjepan Gruber K. Filipović predstavila je dio tradicijske baštine županjskog kraja.

14. Ukupan broj posjetitelja

Zavičajni muzej Stjepana Grubera posjetilo je 1.170 posjetilaca.

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

- Grad Županja – redovita djelatnost (100%).
- Vukovarsko-srijemska županija – paušalno.
- Ministarstvo kulture - prema odobrenim programima.

15.3. Investicije

Gradnja čuvaonice

Stalni nedostatak prostora za čuvaonice veliki je problem Zavičajnoga muzeja Stjepan Gruber. Stara i obnovljena zdanja - spomenici kulture Čardak i Agencija namijenjena su uređenju stalnoga postava, a manja zgrada uz Čardak, koja je služila kao čuvaonica, ne samo da nije bila dovoljna za spremanje i čuvanje brojne muzejske građe, nego je bila i opasna da bi se u njoj uopće moglo raditi. Zato je u kolovozu 2001. srušena, s tim da se na tome mjestu izgradi novi objekt za čuvanje muzejske građe te uredi za osoblje. Tijekom 2001. obavljani su svi pripremni radovi (prihvaćeno je idejno i izvedbeno rješenje zgrade, izmještene su sve instalacije, pribavljena su odobrenja Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela – Osijek, lokacijska i građevna dozvola, izvršen je odabir najpovoljnijega ponuditelja za građevne i krovopokrivačke radove itd.) s nadom da bi i gradnja depoa mogla uskoro započeti. Prema procjeni projektanta, građevna vrijednost objekta iznosi oko 453.000,00 kn.